Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za 2018 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został uchwalony Uchwałą Nr XXVII /219/2017 Rady Gminy Igołomia-Wawrzeńczyce z dnia 28.12.2017r; w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Uchwałą Nr XXIX/235/2018 z dnia 26 marzec 2018r. w sprawie: zmiany uchwały Nr XXVII /219/2017 Rady Gminy Igołomia-Wawrzeńczyce z dnia 28.12.2017r; w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (podział nadwyżki z roku 2017, która zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi musi być wykorzystana w roku następnym wyłącznie na zadania Gminnego Programu) są podstawowymi dokumentami określającymi zakres i formę realizacji zadań wymienionych wyżej cytowanej ustawie.

Program ma na celu:
- tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawania nowych problemów będących konsekwencją spożywania napojów zawierających alkohol,
- zmniejszenia rozmiaru tych problemów, które aktualnie występują oraz zwiększeniu zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami. Program był kontynuacją zadań podejmowanych w latach ubiegłych.

Źródłem finansowania realizowanych zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii, zgodnie z art.4[1] ust. 1,2 i 5 ustawy z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
Dochody z tego tytułu w roku 2018 wyniosły 186.820 zł. W 2018 roku na realizację zadań ujętych w programie wydatkowano kwotę 153.306,17 zł.

W 2018 roku odbyło się 10 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Osoby zgłaszające się mogły również uzyskać informacje dotyczące procedury leczenia odwykowego oraz możliwości uzyskania pomocy zarówno od Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jak również od osoby prowadzącej Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Igołomi.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi GKRPA opiniowała wnioski na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem ich zgodności z uchwałą Rady Gminy dotyczącą limitu oraz zasad usytuowania punktów sprzedaży – wydano 7 postanowień. Koszt wynagrodzeń dla członków GKRPA to 5.592 zł.

Zadania zawarte w programie były realizowane poprzez:

- Zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Jednym z podejmowanych działań jest funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego w którym pomoc nakierowana jest m.in. na zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy domowej. W Punkcie Konsultacyjnym pedagog- specjalista ds. uzależnień (członek G.K.R. P.A)

Problemy osób zgłaszających się do psychologa dotyczyły następujących obszarów:

a) rozpoznanie problemu (27 osób),

b) motywowanie do podjęcia psychoterapii, leczenia (9 osób),

c) motywowanie do zmiany wzoru picia (8 osób),

d) wsparcie po odwyku (4 osoby),

e) pomoc młodzieży pijącej i rodzinom (4 osoby),

f) wspieranie dzieci w rodzinach alkoholowych (12 osób),

g) doznający przemocy w rodzinie (23 osoby),

h) motywowanie stosujących przemoc (6 osób),

i) informowanie o miejscach specjalistycznej pomocy (28 osób).

Osoba prowadząca punkt konsultacyjny udzieliła kilkudziesięciu porad, z których większość dotyczyła pomocy osobom z problemem alkoholowym oraz mającym problem z innymi środkami psychoaktywnymi. Podczas spotkań motywowano do utrzymania abstynencji oraz rozwijania umiejętności służących trzeźwieniu. W związku z prowadzonymi oddziaływaniami o charakterze motywującym 3 osoby zdecydowały się na dobrowolną terapię w Poradni

Odwykowej „PEMA" w Krakowie, a 4 osoby podjęły leczenie w Poradni Zdrowia Psychicznego, 2 osoby podjęły dobrowolne leczenie w Oddziale Odwykowym Szpitala im. J. Babińskiego w Krakowie, 1 osoba w Ośrodku Odwykowym w Tarnowie.

Kilka osób uczestniczących w spotkaniach z powodu problemów z nadużywaniem alkoholu rozpoznały u siebie zachowania o znamionach przemocy w rodzinie, w trakcie spotkań zweryfikowały je i podjęły kroki w kierunku oczekiwanych zmian.
Koszt funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego to 7.100 zł.

- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Jednym z najważniejszych zadań w realizacji gminnego programu było stworzenie lokalnego systemu pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
W planowaniu pomocy dążono do zintegrowania działań różnych instytucji zajmujących się pomaganiem dziecku i rodzinie. Dotyczyło to przede wszystkim szkoły, Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, świetlicy środowiskowej wsparcia dziennego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego zajmującego się problemem przemocy.
W 2018 roku wpłynęło 6 nowych spraw dotyczących problemu alkoholowego oraz zajmowano się sprawami, które miały swój początek w roku 2017 i przed rokiem 2017.

Zakończono 7 spraw (ustanie problemu bądź podjęcie leczenia, a także nie stwierdzenie przez biegłych uzależnienia).

- Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzili 14 rozmów interwencyjno-motywujących.
- 7 osób zostało skierowanych na badanie przez biegłego psychologa i psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (2.136,99 zł – wydano opinie).
- Do Sądu Rejonowego skierowano 8 wniosków o wszczęcie postępowania o leczenie odwykowe (320 zł).

Kontynuowano zajęcia dla dzieci z rodzin ze środowisk zagrożonych alkoholizmem w ramach działania świetlicy środowiskowej wsparcia dziennego w Centrum Kultury i Promocji w Wawrzeńczycach, która objęła swoją opieką ok. 12 dzieci. Świetlica oferowała uczniom pomoc w odrabianiu lekcji, wyrabianiu właściwych cech charakteru, nawyków

kulturalnego zachowania. Dzięki pracy wychowawczej dzieci miały możliwość rozwijania swoich uzdolnień i zainteresowań oraz mogły poznać alternatywne formy spędzania czasu wolnego, organizowano również wycieczki krajoznawcze.
Na bieżącą działalność świetlicy wykorzystano środki finansowe w kwocie 7.000 zł.

- **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży**, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych socjoterapeutycznych.

Na terenie szkół prowadzono programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.
Ważnym wyzwaniem w działalności profilaktycznej było rozszerzenie programów zajęć psychoprofilaktycznych dla dzieci i młodzieży o różne formy zajęć sportowych. Były to przede wszystkim imprezy promujące zdrowy styl życia: Gminny Dzień Sportu, Gminny Dzień Profilaktyki, turnieje sportowe, turnieje piłkarskie organizowane przez placówki oświatowe oraz stowarzyszenia działające na terenie gminy. Łączny koszt tych zadań to kwota 7.651,99 zł

Podczas wakacji letnich starano się o wypełnienie czasu wolnego dzieciom i młodzieży z terenu naszej gminy, którym zapewniono wypoczynek i oderwanie od środowiska w jakim na co dzień przebywają. Na zorganizowanie wypoczynku letniego-kolonii profilaktycznej w nadmorskiej miejscowości przeznaczono środki finansowe w kwocie: 24.674 zł.
Letnie kolonie połączone z programem profilaktycznym to forma pomocy, która najlepiej sprawdziła się w naszych lokalnych warunkach i już na stałe wpisała się w działania gminy. W koloniach uczestniczą dzieci ze środowisk dysfunkcyjnych, zwłaszcza ze specyficznym dla środowiska problemem alkoholowym. Zamierzeniem, które udało się osiągnąć, było to, aby jak najwięcej dzieci i młodzieży skorzystało z możliwości czynnego wypoczynku. Najlepszą rekomendacją do organizowania tego typu zajęć są uśmiechy zadowolonych uczestników, a także podziękowania od rodziców, którzy także wspierają podjętą inicjatywę. Dzieci i młodzież oprócz „wyrwania się" ze środowiska, w którym na co dzień przebywają, uzyskały możliwość atrakcyjnego spędzenia czasu wolnego oraz zdobycia wiedzy w różnych dziedzinach. Należy także zaznaczyć, że nie zabrakło zajęć o charakterze edukacyjnym – poruszano kwestie szeroko pojętego bezpieczeństwa, realizowano zajęcia profilaktyczne obejmujące tematykę uzależnień, a także poprzez dobre przykłady uczono zachowań przyjętych jako normy społeczne. Kolonie były dofinansowywane z Wojewódzkiego

Funduszu Ochrony Środowiska, w trakcie kolonii realizowano również program ekologiczny, gdzie uczono dzieci prawidłowej segregacji śmieci oraz zasad ochrony środowiska naturalnego.

Kwotę w wysokości 25.729,10 zł wydatkowano na współpracę ze stowarzyszeniami z terenu gminy, klubami młodzieżowymi, Kołami Gospodyń Wiejskich celem propagowania zdrowego stylu życia oraz konstruktywnego spędzania wolnego czasu przez mieszkańców gminy.

Kwota w wysokości 3.500 zł przeznaczono na organizację programów profilaktycznych w placówkach oświatowych na terenie gminy.
W ramach Programu dofinansowywano również pedagogom szkolnym, wychowawcom klas, szkoleń specjalistycznych w zakresie profilaktyki uzależnień, przemocy, agresji rówieśniczej: na to zadanie wydatkowano kwotę: 698 zł.

- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Prowadzono działalność informacyjną mającą na celu pomoc w realizacji zadań statutowych stowarzyszeń, szukanie rozwiązań i sposobów finansowania różnych przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym.
Finansowano zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, zdrowego trybu życia dla młodzieży uczestniczącej w zajęciach organizowanych przez kluby sportowe z terenu gminy. Na to zadanie w roku 2018 została zaplanowana kwota 22.000 zł.
Dofinansowywano również działalność gminnego koła Ligi Obrony Kraju na realizowane zadania przez organizację wydatkowano w 2018 roku kwotę 4.453,68 zł.
Dofinansowywano także działalności orkiestry dętej w Igołomi (26.600 zł)
Wzorem lat ubiegłych dofinansowywano dożywianie dzieci w szkołach korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (20.000 zł)

Szereg zadań Programu realizowanych było bezkosztowo: poradnictwo osobom uzależnionych i ich rodzinom, informowanie o miejscach pomocy dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz dzieci ofiar przemocy w rodzinie,

Celem realizacji zadań Programu prowadzono bieżącą współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Igołomi-Wawrzeńczycach, Policją, Sądem Rodzinnym- Wydział III Rodzinny i Nieletnich, kuratorami sądowymi, służbą zdrowia i pedagogami szkolnymi, dyrektorami szkół, placówkami lecznictwa odwykowego co wpłynęło bardzo korzystnie na jakość pracy i ilość rozwiązywanych problemów.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok został uchwalony Uchwałą Rady Gminy Igołomia-Wawrzeńczyce Nr XXVII/2018/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok na podstawie przepisów art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. 2017 poz. 1875) w związku z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783, tekst jednolity z późn. zm.)
Na realizację ww. Programu w preliminarzu finansowym zaplanowano kwotę 7.000 zł. z czego wykorzystano kwotę 4.549,05 zł.

Skupiono się głównie na działaniach tzw. profilaktyki pierwszorzędowej czyli profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży na terenie placówek oświatowych na terenie gminy. Zakupiono materiały informacyjno - edukacyjne z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomani: 1.983 zł. Realizacja i dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki narkomanii (w tym zakup materiałów do realizacji programów): 2.566,05 zł

Przygotowała:
Katarzyna Dziwiszewska
Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
13.05.2019r.

Katarzyna Dziwiszewska